

מוֹשְׁבּוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְׁבָּת. מַאי טֻמָּא. בְּגַין דָּלָא אֲתַחַזִּי דִּינָא בְּהָאִי יוֹמָא. וְאִי תִּמְאָהָא לְגַבּוֹהָ סְלִקָּא. בְּכָל מוֹשְׁבּוֹתֵיכֶם קָאָמֵר, וְלֹא לְגַבּוֹהָ. וְהַהוּא דְּסְלִקָּא לְגַבּוֹהָ, לְאַכְפִּיא לְדִינָא אַחֲרָא סְלִקָּא. דְּתַנְיָנָן, אִית אָשָׁא אֲכָלָא אָשָׁא. וְאָשָׁא דְּמַדְבָּחָא, אֲכָלָא אָשָׁא אַחֲרָא.

וּבְגִינִּי כֵּה, אַתְגָּלִיא עַתִּיקָא קָדִישָׁא בְּהָאִי יוֹמָא, מִכָּל שְׁאָר יוֹמִין. וּבָזְמָנָא דְּאַתְגָּלִיא עַתִּיקָא, לֹא אֲתַחַזִּי דִּינָא כָּלָל. וְכָל עַלְאַיִן וִתְתַאֲיִן מִשְׂתְּכָחִין בְּחִדּוֹתָא שְׁלִימָתָא, וְדִינָא לֹא שְׁלַטָּא.

תָּאָנָא, כְּתִיב (שמות לא) כִּי שְׁשָׁת יְמִים עָשָׂה יְהִי אֶת הַשְׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ. שְׁשָׁת יְמִים וְדָאי, וְלֹא בְּשָׁשָׁת. וְהַנִּי יוֹמִין קָדִישִׁין עַלְאַיִן, אַקְרָיוֹן יוֹמִי דְּשָׁמָא קָדִישָׁא אַתְכָּלֵיל בָּהוּ, וְאַיְבָּוֹן אַתְכָּלֵילָן בְּיַהְתָּה. זֶפְאָה חַוְּלָקִיהָוּן דְּיִשְׂרָאֵל מִכָּל עַמִּין עוֹבֵדִי עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת, עַלְיָהוּ כְּתִיב, (דברים ז') וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּיּוֹם אֱלֹהֵיכֶם חַיִים כּוֹלְכֶם הַיּוֹם.

(דף צ' ע"א) (שמות כ') פְּבַד אֶת אַבְיךָ וְאֶת אָמְךָ. רַבִּי חַיִיא פָּתָח, (בראשית ב') וּנְהָרָי יוֹצֵא מַעַדְנוּ וְגַוּ. וּנְהָרָ, דָא נְבִיעָוּ דְּמִבּוּעָא, דְּנִפְיִיק תְּדִיר וְלֹא פְּסָק. וּמְנְהָרָא דְּמִבּוּעָא דָא, אַתְשִׁקְיָא כָּל גְּבָתָא דְּעַדְן. וְהַהוּא בְּהָרָא דְּמִבּוּעָא קָדִישָׁא, אַקְרֵי אַבָּב. מַאי טֻמָּא. מְשׁוּם דְּאַיְהָ נְבִיעָא לְאַתְזָנוֹא לְגַנְתָּא.

רַבִּי אֲבָא אמר, עַדְן מִמְשֵׁא אֶקְרֵי אָב. מִשּׁוּם דְהָאֵי עַדְן,
מִשְׂתַכָּח מִהְהוֹא אֶתְר, דְאֶקְרֵי אֵין. וּבְגִינֵּי כֵּה, אֶקְרֵי
אָב. וְהָא אָוְקִימְנָא, מִאֵתֶר דְשָׁאֵרִי לְאַתְמַשְׁכָא כֹּלָא,
אֶקְרֵי אַתָּה, וְאֶקְרֵי אָב. פְּמָה (עיין סוף הספר גי' מספר לבנת הספר)

דָאֵת אָמָר, (ישעיה סג) **כִּי אַתָּה אָבִינוּ.**

ר' אֶלְעֹזֶר אמר, פְּבַד אֶת אָבֵיכֶ, דָא קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְאֶת אַמְּהָ, דָא בְּגַסְתָּ שִׁזְרָאֵל. אֶת אָבֵיכֶ, אֶת דִּיְקָא,
לְאַכְלָלָא שְׁכִינְתָּא (דבר אחר על אלה). **רַבִּי יְהוֹדָה** אמר, פְּבַד
אֶת אָבֵיכֶ, סְתָם. וְאֶת אַמְּהָ, סְתָם. דְהָא כֹּלָא תֹהֶה
בְּמַנְיִינָא. אֶת, לְרֻבּוֹת כֹּל מַה דְלַעַילָא וְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסֵי אמר, הָאֵי דָאֵמֶר **רַבִּי אֲבָא**, מִאֵתֶר דְשָׁאֵרִי
לְאַתְמַשְׁכָא כֹּלָא, אֶקְרֵי אַתָּה, שְׁפִיר. דְהָא
אוֹלִיפְנָא, הָהּוֹא דְטַמֵּיר וְלֹא אִית בֵּיהֶ שִׁירּוֹתָא, קְרִיבָן
הָוּא. מִאֵתֶר (ויקרא ב', ע"א וע"ב, ר"ץ ע"א) דְשִׁירּוֹתָא אַשְׁתַכָּח,
קְרִיבָן אַתָּה. וְאֶקְרֵי אָב. וְכֹלָא חַד. בְּרִיךְ שְׁמִיה לְעַלְםָן
וְלַעַלְמִי עַלְמִיא אָמֵן.

רַבִּי חִזְקִיָּה אמר, וְדָאי כֹּלָא חַד. פְּבַד אֶת אָבֵיכֶ, דָא
קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֶת אַמְּהָ, דָא בְּגַסְתָּ שִׁזְרָאֵל.
דְהָא תָּנָן, אָמֶר **רַבִּי שְׁמַעוֹן**, פְּתִיב (דברים יד) בְּנִים אַתָּם לִיְיָ
אֱלֹהִיכֶם, הָהּוֹא אֶתֶּר דְאֶקְרֵי בְּנִים. וּבְגִינֵּי כֵּה סְתִימָא
דְמַלָּה, פְּבַד אֶת אָבֵיכֶ וְאֶת אַמְּהָ, לְאַכְלָלָא כֹּלָא,

דָלְעִילָא וַתַּתֵּא. ר' יִצְחָק אָמַר, לְאַכְלָלָא בֵּיתְךָ בַּיִתְךָ,
דָהּוֹא אֲעִיל לֵיהֶל לְעַלְמָא דָאָתִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכַלְלָא
דָקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא הוּוִי.

תָּאָנָא, בְּהַנִּי חַמְשׁ אָמִירָן, בְּלִיל פְּלָא. בְּהַנִּי חַמְשׁ
אָמִירָן, אַתְגַלְיָפוּ חַמְשׁ אַחֲרָנִין, וְדָאִי חַמְשׁ גַּו
חַמְשׁ. הָא בִּיצְדָּה. אָנְכִי יְיָ אֱלֹהִיךְ, (פ"ד ע"ב) לְקַבֵּל לֹא
תַּרְצַח. דְתַגְיִינָן, (אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה) תְּרִין
אַלְיָן, בְּכַלְלָא חַדָּא אַתְבָּלִילָן, דָמָאוּ דְקַטִּיל, אַזְעִיר
דָמוֹתָא וְצַלְמָא דְמָאָרִיה. דְכַתִּיב, (בראשית ט) כִּי בְּצַלְמָם
אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וּכְתִיב (יחזקאל א) וְעַל דָמוֹת הַכְּפִסָּא
דָמוֹת בְּמִראָה אָדָם.

אָמַר ר' חִיאָא, כְתִיב (בראשית ט) שְׁפֵךְ דָם הָאָדָם בְּאָדָם דָמוֹ
יְשִׁפֵּךְ וְגַוּ, (שְׁפֵךְ דָם הָאָדָם) מֵאָן דְשִׁפֵּיךְ דָמָא, כְאָלוּ
אַזְעִיר דָמוֹתָא וְצַלְמָא דָלְעִילָא, בְּלוֹמָר, לֹא אַזְעִיר
דָמוֹתָא דָא, אַלְאָ דָמוֹתָא אַחֲרָא, מִשְׁמַעַדְכַתִּיב שְׁפֵךְ דָם
הָאָדָם בְּאָדָם דָמוֹ יְשִׁפֵּךְ. בְּאָדָם עַלְאהָ, מִטֵּי הָאֵי
פְגִימָוֹתָא, מַהְ הוּא דָמָא דְאֹשֵׁיד. מַאי טֻמָּא. מִשּׁוּם כִּי
בְצַלְמָם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וּבְגִין פְּהָ, הָא בְּהָא תַלְיָא.
לֹא יְהִי לְךָ, לְקַבֵּל לֹא תְגַנֵּף דָא מִשְׁקָר בְּשָׁמָא
דָקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא, דְאַתְרְשִׁים בֵּיתְךָ בְּבָרְגָשׁ.
וּבְדָא, בָּמָה וּבָמָה חֹבֵין וְגַזְרֵין וְעַוְבְשֵׁין, תַלְיָין. וּמֵאָן

דִמְשָׁקֵר בְּהָאִי, מִשְׁקֵר בֵּיהַ בְּמַלְכָא, דִכְתִּיב, (חוֹשָׁע ח) בַּיִ' בְּגָדוֹ כִּי בְנִים זָרִים יְלָדוֹ. וְכַתִּיב לֹא תִשְׁתַּחַוו לָהֶם וְלֹא תִעֲבְּדֻם, וְהָא בְּהָא תְּלִיאָ.

לֹא תִשְׁאַל קְבָּל לֹא תִגְנּוֹב. וְכַתִּיב (משלי כט) חֹזֶק עַמְּגַב שׁוֹגֵן בְּפִשׁוֹ אֱלֹה יְשָׁמֵעַ וְלֹא יִגְיד. וְהָא בְּהָא תְּלִיאָ, דָהָא גְּפַבָּא לְדָא אָזְדָמָן, לְאוֹמָה בְּשָׁקָרָא. מַאן דִעֲבִיד דָא, עֲבִיד דָא.

זָכָר אֶת יוֹם הַשְׁבָּת, לְקַבֵּל לֹא תִעֲנֵה בְּרַעַךְ עַד שָׁקָר. דָאָמֵר ר' יוֹסִי, שְׁבָת סְהָדוֹתָא אָקָרִי. וּבְעִי בְּרַנְשׁוֹ לְסְהָדָא עַל הָא דִכְתִּיב כִּי שְׁשַׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ וְגֹו. וְשְׁבָת כָּלָא (נ"א סְהָדוֹתָא) דְכָלָא. וְאָמֵר ר' יוֹסִי, מַאי דִכְתִּיב, (מיכה ז) תִתְנַצֵּאת לִיעַקְבָּר, כַּמָּה דָאָת אָמֵר (שמות לא) וְשִׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְׁבָּת, וְמַאן דָאָסְהִיד שָׁקָרָא, מִשְׁקֵר בְּשָׁבָת, דָהִיא סְהָדוֹתָא דְקַשּׁוֹט, וְמַאן דִמְשָׁקֵר בְּשָׁבָת, מִשְׁקֵר בְּאוֹרִיְתָא כָּלָא. וּבְגִין כֵּה, הָא בְּהָא תְּלִיאָ.

כְּבִיד אֶת אָבִיךָ, לְקַבֵּל לֹא תִחְמֹד אִשְׁתְּ רַעַךְ. וְאָמֵר ר' יְצָחָק, כְּבִיד אֶת אָבִיךָ, אָבִיךָ מִמְּשָׁשׁ. דָהָא מַאן דְחַמְיד אֶתְתָּא, וְאָוְלִיד בָּר, הַהוּא בָר אָוְקִיר לְאַחֲרָא, דְלָא (דף צ' נ"ב) אָבוֹי. וְכַתִּיב כְּבִיד אֶת אָבִיךָ וְגֹו, לֹא תִחְמֹד בֵּית רַעַךְ, שְׁדָהָיו. וְכַתִּיב הַכָּא, עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר יְיָ

אֱלֹהֵיךְ נוֹתֵן לְךָ. הַהוּא דִּיחָב לְךָ, יְהָא דִּילְךָ, וְלֹא תְחִמד
אַחֲרָא. וְדֹאי הָא בְּהָא תְּלִיאָ.

וְאַלְיָן חִמְשׁ קְדֻמָּאִי, כְּלִילָן חִמְשׁ אַחֲרָגִין. וּבְגִינִי כְּךָ,
(דברים לג) מִימִינְךָ אָשׁ דָת לְמוֹ. דְכָלָא אַתְעַבֵּיד
יְמִינָא. וְעַל דָא, בְּחִמְשָׁה קְלִין אָוּרִיִּתָא אֲתִיִּיהִיבָת. אָמַר
ר' יְהוּדָה, בְּלָהִי הָוֹ חִמְשׁ גּוֹ חִמְשׁ. לְקַבְּלִיהָוֹן חִמְשָׁה
חִנְמִישִׁי תּוֹרָה.

תָּאִנִי ר' אַלְעֹזֶר, בְּאַלְיָן עַשֶּׂר אַמִּירָן, אֲתַגְלִיפּוּ כָל
פְּקוּדִי אָוּרִיִּתָא, גְּזִירִין וּעוֹנְשִׁין. דְכִיא וּמְסָאָבָא.
עַבְפִין וּשְׂרָשִׁין. אַילְגִּין וּגְטִיעִין. שְׁמִיא וּאֲרָעָא. יִמְאָ
וּתְהֻמִי. דָהָא אָוּרִיִּתָא שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא הוּא, מָה
שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא אֲתַגְלִיפּ בְעַשֶּׂר אַמִּירָן, אַוְ
אָוּרִיִּתָא אֲתַגְלִיפּא בְעַשֶּׂר אַמִּירָן. אַלְיָן עַשֶּׂר אַמִּירָן
אִיבּוֹן שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא. וְאָוּרִיִּתָא כְּלָא שְׁמָא חד
הָוֹא, שְׁמָא קְדִישָׁא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא מִמְשׁ.
וְפָאָה חַוְלָקִיה, דָמָאן דָזְכִי בָה. מָאן דָזְכִי בְאָוּרִיִּתָא, זְכִי
בְשָׁמָא קְדִישָׁא. (דקודשא בבריך הוא ממש) ר' יוֹסֵי אָמַר,
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא מִמְשׁ זְכִי, (ס"א וּבְנִסְתָּה יִשְׂרָאֵל) דָהָא הָוֹא
וּשְׁמִיה חד הָוֹא, בְּרִיךְ שְׁמִיה לְעַלְם וּלְעַלְמִי עַל מִין אָמַן.
(שמות כ) לֹא תַעֲשֵׂן אַתִי אֱלֹהֵי בְּסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב. אָמַר ר'
יוֹסֵי, (דבר אחר לא גרסין מאי טעם). משום דברתי (חגי ב) לִי הַבְּסֶף

וְלֹא תִּזְהַב, אֵף עַל גַּב דָּלִי הַכֶּסֶף וְלֹא תִּזְהַב, לֹא תִּעֲשֵׂנִי
אַתְּ, אַתְּ בְּלֹמֵד אָתְּ.

אמֶר ר' יצחק, כתיב (ירמיה י) מֵאַיִן כִּמְוֹךְ יְיָ גָּדוֹל אַתָּה
וּגָדוֹל שְׁמֵךְ בְּגָבוֹרָה וְגַוּ, (גדול אתה וגדוול שמו) גָּדוֹל
אַתָּה, הַיִּנוּ לִי הַכֶּסֶף. וּגָדוֹל שְׁמֵךְ בְּגָבוֹרָה, הַיִּנוּ וְלֹא
זְהַב. אַלְיאַן תְּרִין גּוֹנִין לֹא מַתְחִזִּין, וְלֹא מַתְפִּארֵן, בְּרַ
בְּדַ אִיפּוֹן גְּלִיפּוֹן בָּאָתָר חַד, בָּאָנָּן אַתְּ אַתְּגָּלִיפּוֹן.
בִּישָׂרָאֵל. בָּאָנָּן אַתְּחִזִּין גּוֹנִין לְאַתְּפִּארֵא, כַּמָּה דָּאת אָמַר
בִּישָׂרָאֵל. (ישעה מט) יִשְׂרָאֵל אָשָׁר בְּךָ אַתְּפִּאר.

ר' יהודה פָתָח, (ישעה סא) שׁוֹש אָשִׁיש בָּה' תְּגֵל נְפָשִׁי
בְּאֱלֹהִי וְגַוּ, זְכָא חוֹלֵק הַזָּהָר דִּישָׂרָאֵל, מַעֲמִין עֲוֹבֵדִי
עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת, דְּחַדּוֹתָא וְתִפְנוֹקָא דְּלַהּוֹן
בְּקִינְדָּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, דְּכַתִּיב שׁוֹש אָשִׁיש בְּיַיִן. כיון דאמר
בְּיַיִן, אָמַאי כתיב בְּאֱלֹהִי. אלא הַכִּי אָמַרוּ יִשְׂרָאֵל, אֵי
בְּרַחְמֵי אֲתִי עַלְנָא, שׁוֹש אָשִׁיש בְּיַיִן. אֵי בְּדִינָא, תְּגֵל
נְפָשִׁי בְּאֱלֹהִי.

מאי טעם. משום דאליאן ביה אתגליפו, דכתיב, (ישעה
סא) כי הלבישני בגדי ישע. מהו בגדי ישע. גוונין,
דאתגליפו לאסתכלא ביה. כמה דאת אמר, (参谋אל ב בב)
ישעו וגו' אל יי'. ישע אסתכלותא הוה. מאן דבעי
לאסתכלא בי, בגוונין דילוי יסתכל. Mai טעם. משום

דְּכַתִּיב, (ישעה סא) **מַעַיל צְדֻקָּה יַעֲטֵבִי, צְדֻקָּה מִמְשָׁ**, דְּגֻוְנִין בֵּית אַתְּגָלִיפּוֹ. כְּחַתּוֹן יְכָהּן פָּאָר, הֵא גּוֹנוֹא חָד. וּכְפָלָה תַּעֲדָה כְּלִיהָ, הֵא גּוֹנוֹא אַחֲרָא. וּכְדָם גּוֹנוֹנִין מַתְּחַבְּרוֹן, בֵּית שְׁעַתָּא אַתְּחַזְּיָין, וּכְלָהּוּ תָּאִבְיָין לְאַחֲרָא, וּלְאַסְתְּפָלָא בֵּית.

ר' יוסי אמר, שוש אשיש ביי', תרין חדוון. ביי': ברחמי. תgil נפשי, הָא (עד חדות) בדינא. אמר ר' יהודָה, בכלא חדוה על חדוה. וחדוהutzion, זמאין קידשא בריך הויא לאחדאה לישראל, בחדשותא יתר מפלא, דכתיב, (ישעה לה) ופְּדוּיִי יי' ישובון ובאו ציון ברנה וגוי, ופְּדוּיִי יי' ישובון, הָא חד. ובאו ציון ברנה, הָא תרי. ושמחה עולם על ראשם, הָא תלת. ששון ושמחה ישיגו, הָא ארבע. לקבליהון ארבע זמגין דאתפזרו ישראל בגין עממי. וכדיין כתיב (ישעה יט) ואמרתם ביום ההוא הodo לוי קראו בשמו וגוי.

השלמה מההשנות (סימן ב)

וְאַלּוּ הֵם י"ב פְּקוּדִין. אֵי יהוד יי'. ב' לִירָא אֵת יי'. נ' לִמְגַדֵּע דָאִית דִּיְין וָאִית אַגָּר טָב וּכו'. ד' לִקְדָּש אֵת יי'. ה' לְהַתְּפִלֵּל בְּכָל יוֹם שְׁחָרִית מְנַחָה עֲרֵבִית. ו' לְעִסּוֹק בְּתוֹרָה. ז' לְמוֹלֵאת הַבָּן. ח' קָדְשׁ לֵי בָּל בְּכֹור. ט' תפילין. י' צִיצִית. י"א מִזְוֹנָה. י"ב לְמִסּוֹר נְפָשׁוֹ בְּדִבְקוֹת

(ה). אילו הם י"ב פקידי שמור. א' דלא למייחב רבוי לעובודה זורה. ב' דלא למבני מגדל לעובודה זורה. ג' אל תפנו וגוו' (שלא) להרהר אחריהם. ד' לא תשתחווה להם. ה' דלא לאותפפייא, דהינו לא תעבורם. ו' דלא לחתליף יחוידא דמאריה דהינו ההמיר. ז' דלא להרהור, דהינו לא תתוירו וגוו'. ח' שלא לשאול באוב. ט' שלא לשאול בידעני. י' שלא לדרוש אל המתים. י"א דלא לمعدחרשין דהינו וחויבר חבר. י"ב ושם אלהים אחרים שלא

תזכירו: (עד כאן מההשמדות)

(شمota כ) וידבר אלהים את כל הדברים האלה. כל הדברים, כלל לא דא, הוא כלל לא דכלא, כלל לא דלעילא ותטא. אנכי, רוז דעלמא עלאה, ברוז דשמה קדיישא יה'ו. אנכי, אתגלייא ואתגניז. אתגלייא ברוז קדיישא דכריםיא, דסיהרא קיימא בשלימו כחדא, כד שמשא שלטא, וסיהרא אתגהירת, ולית לה שבחה, בר שבחה. (דף צ"א ע"א) **דנהורא דגהיר עלה.**

אנכי, באשלמות רזין דשלימו דכריםיא לטא, ואסתלקו חיון קדיישין, ואיהי אתתקנת בתקונחה. וכד איה שפירא בחיזו, ובעלה אתי לגבהא, קדין אקרי אנכי.

אנכי, רוז דכלא כחדא, בכל לא דכל אתוון, בשביili

אוֹרִיִּיתָא, דְּגַפְקָו מָגָו רְזָא עַלְאָה, בְּהָאִי אֲנָכִי, תְּלִין
רְזָין עַלְאַיִן וַתְּתַאֲיַן. אֲנָכִי, רְזָא לְמִיחָב אֲגָר טָב
לְצִדְיקִיא, דְּקָא מַחְפֵן לֵיהֶן וְגַטְרִי פְּקוֹנְדִי אוֹרִיִּיתָא, בְּהָאִי,
אַיתָ לֹזֶן בְּטַחְוָנָא בְּדַקָא חֻזִי לְעַלְמָא דָאַתִי, וְסִימְנִיךְ
(בראשית מא) אֲנִי פְּרֻעה.

אֲנָכִי וְלֹא יְהִי לְךָ, אַתָּמֶר בְּרְזָא דְּאֹרִיִּיתָא, וְדֹא אֵיתָה
זְכָור וְשָׁמֹר. אֲנָכִי, רְזָא סְתִימָא וְגַנִּינָ, בְּכָל אִינְנוֹן
דְּרָגֵין דְּעַלְמָא עַלְאָה, בְּכָלְלָא חֲדָא. וּכְיַוְן דְּאַתָּמֶר אֲנָכִי,
אַתְּחָבֵר כֵּלָא בְּחֲדָא, בְּרְזָא חֲדָא.

אֲנָכִי, רְזָא דְּתַרְיַין פְּרָסּוֹן. אֲנִי יְיָ דְּכּוֹרְסִיא אַחֲרָא (נ"א אֲנִי
בּוֹרְסִיא אַחֲרָא, כ/בּוֹרְסִיא אַחֲרָא עַלְאָה).

אֲנָכִי, דְּקָא אַתְּדִיכִי מַקְדְּשָׁא, וְנוֹכְרָה לֹא אַתְּקַרְבֵּ
בְּהִידִּיה, וּמַקְדְּשָׁא נְהִיר בְּלְחוֹדוֹי, דְּקָא אַתְּבַטֵּל
בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא יִצְרָא הַרְעָ מַעַלְמָא, וּמַקְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
אַסְתַּלְקֵ בְּיִקְרִיה בְּלְחוֹדוֹי, וּכְדַיְן אַתָּמֶר אֲנָכִי יְיָ אֱלֹהִיךְ.
רְזָא שְׁלִים, בְּשָׁמָא קְדִישָׁא. א': לִיחְדָא רְזָא דְּשָׁמָא
קְדִישָׁא בְּדַרְגוֹי, לְמַהְוֵי חֲדָא. בְּגִין דְּרְזָא דִילִיה אֵיתָה ו'。
ב': רְזָא לְמַדְחֵל מַקְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, וּלְמַנְדֵעַ דְּאַיתָ דִין
וְאַיתָ דִין, וְאַיתָ אֲגָר טָב לְצִדְיקִיא וּפּוֹרָעָנוֹת
לְרִשְׁיָעִיא, בְּגִין דְּרְזָא דִילִיה ה' תַּתְאָה.
כ': לְקַדְשָׁא שָׁמָא קְדִישָׁא בְּכָל יוֹמָא, לְאַתְּקַדְשָׁא

בדרגין קדישין, ולצלאה צלotta לגביה בכל זמנה, לאסתלקא בתרא עלאה, רוזא דכורסיה עלאה, על גבי חיון עלאין, פדקא יאות, ורוזא דיליה הה' עלאה.
 י': לאשתדל אבורייתא יממא ולילי, ולמגוז גוירוג, ברוזא לתמניא יומין, ולקדשא בכרא. ולאפחה תפילין וציצית ומזוזה. ולמסר נפשא לגביו קידשא בריך הוא, ולאתדבקא ביה. אלין איבון טריסר פקודין עלאין, דכלילן רלו' פקודין אחרבון דאיובן ברוזא דאנכי, כלל אדו כורך. ואת דא, לא אתחלה באתר אחרא דא, בגין דאייה י', רוזא עלאה, כלל אבורייתא, ובאלין טריסר, אית טריסר מכילין דרחמי, דתליין מביהה, וחד דשלטא למחיי תלייסר.

לא יהיה לך, רוזא דשומר, בתלת מהה ושתיין וחמש פקודי אורייתא. ל': רוזא דלא למיהב יקר ורבו לאלהא אחרא. ל': מגה לא דפרח וסליק באוירא, דלא יטטי לבא, למנגני לה לאלהא אחרא, כמה דאית רוזא, דבונא מגಡלא. (לאלהא אחרא) ל': דלא למפני בדיוקנא דבעודה זרה, דלא להרהורא אבתורה, דלא לסגדא, ולא לאכפיא גריםיה לאלהא אחרא.
 א': דלא לחפה יהודא דMRIה, בגין טעון אחרבון. א': דלא להרהורא דאית אללה אחרא בר מגיה. א':

דלא למסטי בתר בידין ודקורו, ברזא דדיוקנא דאדם, ולא בדריוקנא אחרא. א': דלא למשאל מן מתייא, ולא למעבד חרשין. א': דלא יומי בפומו, בשמא דאללה אחרא. עד הכא, טרייסר אחרגין, לאינון פקודי שמור. ובאלין טרייסר, תליען תלת מהה וחמשין ותלת פקודי דשמור אחרגין, דכלילן באליין טרייסר, ורزا דא אנבי. אמר רבי שמעון,תו תניגן, אנבי כללא דעתיא ותטא, כללא דעתיאין ותטאין, כללא דחיוון קדיישין, דכלילן ביה, כלא הוא ברזא דאנבי. לא יהיה לך לחתטא, רוזא דטריסר חיון תפאיין.

לא תעשה לך פסל. פסלו מההוא אתר עלאה, מההוא אתר קדיישא. פסל. פסולות דקדושא דאייה רוזא דעתוא אחרא. ורزا דא, כמה דעת אמר (יחזקאל א) וארא והפה רווח סערה באהמן האפון וגוו. וכל תמונה הדא הוא דכתיב, (יחזקאל א) ואש מתלקחת. כי אנבי יי' אלהיך, בגין לאתערא לבא לגבוי עילא, ולא לנחתא לחתטא ולא למקרב לתרע ביתא. אל קנא, דקנאה איהו בההוא אתר.

ורزا דא, (משליל) תחת שלש רגזה ארץ. ואייהו לא תעשה לך, חד. פסל, טריין. וכל תמונה, תلت. וארץ דא, על דא (דף צ"א ע"ב) אתרגיות.

(شمota ב) פִּקְדֵּן עֹזֶן אֲבוֹת עַל בָּנִים עַל שְׁלִשִׁים וְעַל רַבִּיעִים. אַלְגָּא חֶדָּא, דָּאִינְצִיב חֶדָּא, וַתְּרִין זְמַבִּין, וַתְּלַתֵּן זְמַבִּין, וַאֲרַבְעָן זְמַבִּין, וַאֲתִפְקֵד עַל חֹבֵי קָדְמָאִי, אָב וּבָן. שְׁלִישִׁי וַרְבִּיעִי חֶדָּה הוּא כְּפָד לֹא אַתְּתַקֵּן, וְלֹא חִיִּישׁ לְאַתְּתַקֵּן, וּבָן בְּהַפּוֹכָא דָּא, לְאַיְלָנָא דָּאִיהוּ אַתְּתַקֵּן בְּדַקָּא חֹזֵי, וּקְאִים עַל קִיּוּמִיה (נ"א בד"ז) וְעֹזֶה חָסֵד וְגֹו.

רעדיה מהימנה

פקודא י"ב, לאומאה
בשמייה בארא
קשוט. ומאן דאומי שבועה,
הוא כליל גרמייה, באינון ז'
הריגין עלאין, דשמא
דקודשא בריך הוא אתקבליל
בהו. והא שיתה איןון.
ההוא בר נש דאומי אומאה
דקשוט על פי בית דין,
כליל גרמייה בהו, והוא
שביעאה, לךימא שמא
קדישא בדורותיה. ועל דא
בתיב, (דברים ו) ובשמו
תשבע. ומאן דאומי אומאה
למגנא ולשקרא, גרים לההוא אתר דלא יתקיים בדורותיה.

(شمota ב) לא תשא, רוזא דא
הא אויקמוּה חבריא. בגין דקודשא בריך הוא כפָּשְׁתִּיל עַל מָא, אַטְבָּע גוּ
תְּהוּמִי, צְרוּרָא חֶדָּא,
חקיקא בשמא קדיישא,
וְאַטְבָּע לָה לְגֹו תְּהוּמָא. וּכְדִּמְיא
בְּעָן לְסַלְקָא, חַמְאָן
רֹזָא דשמא קדיישא, חקיק
על ההוא צְרוּרָא, ותִּיְבִּין
וּמְשַׁתְּקָעִין, ותְּהִרְדִּין
לְאַחֲרָא, וְשָׁמָא דָא קִיְּמָא
עד יומא דא, גו תְּהוּמָא.
לְמֻגְנָא וְלְשִׁקְרָא, גָּרִים לההוא אָתָר דלא יתקיים בדורותיה.

וּבְשַׁעַת אֲדֹמִין בָּנֵי נְשָׂא
עַל קְשׁוֹט,
בְּקִיּוֹמָא דְקַשׁוֹט, הַהוּא
צָרוֹרָא סְלִקָּא, וּמְקַבְּלָא
הַהוּא אֲוֹמָה, וְאַהֲדָר
וְאַתְקִים עַל תְּהוֹמָא,
וְעַלְמָא אַתְקִים, וְהַהוּא
אֲוֹמָה דְקַשׁוֹט קִיִּים עַלְמָא.
וּבְשַׁעַת אֲדֹמִין בָּנֵי נְשָׂא
אֲוֹמָה לְשִׁקְרָא,
הַהוּא צָרוֹרָא סְלִקָּא לְקַבְּלָא
לְהַהְיָה אֲוֹמָה, כִּיּוֹן
דְחֹזִי דְאַיְהוּ דְשִׁקְרָא. כְּדִין
הַהוּא צָרוֹרָא דְהֹהֶה סְלִיקָּא,
תָּב לְאַחֲרָא, וּמִין אַזְלִין
וְשַׁטִּין, וְאַתְוֹן דְהַהְנוּא
צָרוֹרָא, פְּרַחַן גּוּ תְּהוֹמִי,
וְאַתְבָּדָרָן, וּבְעָאן מִיאָ
לְסְלִקָּא לְחַפְּיָא עַלְמָא,
וְלְאַהֲדָרָא לְיהָכְמָלְקָדְמִין.
מְקוֹרָא דְתִיּוֹן. וּמְהַהְוָא מְקוֹרָא נְחַתִּין שִׁיבִּין.

אוֹמָה לְקִיּוֹמָא פְּקוֹדָא
הַמְּאַרְיָה, דָא
אַיְהוּ שְׁבוּעָה דְקַשׁוֹט, בְּרָה
הַהוּא יָצַר הָרָע מְקַטְּרָג לְבָר
נְשָׂא, וּמְפַתָּה לִיהְוֹה לְמַעֲבָר עַל
פְּקוֹדָא דְמְאַרְיָה. דָא אַיְהוּ
אוֹמָה דְמְאַרְיָה אַשְׁתַּבָּח
בֵּיתָה, וְאַצְטָרִיךְ לִיהְוֹה לְבָר נְשָׂא
לְאוֹמָה בְּמְאַרְיָה עַל דָא,
וְאַיְהוּ שְׁבָחָא דִילִילָה.
וּקְוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּבָח
בֵּיתָה. בְּנוֹן בּוֹעֵז, דְבָתִּיב, רָוָת
וְחֵי יִי שְׁבָבִי עַד הַבָּקָר.
דָהָא יָצַר הָרָע הַוָּה מְקַטְּרָג
לִיהְוֹה, וְאוֹמֵי עַל דָא.
נְכָר אַיְהוּ לְעַיְלָא, וְאַיְנוֹן חֵי
מְלָבָא, רֹא דְרַמְ"ח
שִׁיבִּין, וְתִרְיָסְרָקְטִירִין,
בְּחוֹשְׁבָן וְגַדְ"ר. וְעַל דָא חִמֵּיר
מְשֻׁבּוּעָה. חֵי דְמְלָבָא אַלְיָן,
דִּיחַבָּה חַיּוֹן לְכָל אַלְיָן
שִׁיבִּין, וְאַקְרָוִן הַכִּי בְּגִינַּן
אַיְנוֹן חַיּוֹן, וְאַיְנוֹן חַיּוֹן נְחַתִּין
מְעַילָּא לְתַתָּא. לְהַהְנוּא
מְקוֹרָא דְתִיּוֹן. וּמְהַהְוָא מְקוֹרָא נְחַתִּין שִׁיבִּין.

שְׁבֻועָה לְקִימָא דְרֵגָא
דְלִתְבָּא, רֹזָא
דְשֶׁמָא קְדִישָא. וְדָא אֲקָרִי
מֶלֶךְ עַצְמוֹ, דְרוֹחָא עַלְאָה,
וְנוֹפָא דִילִיה, לְמַשְׂרִי בְּנֹוִיה,
וְלִדְיִירָא בֵּיה, בְּרוֹחָא
דְשָׁאָרִי גּוֹ גּוֹפָא. וְעַל דָא
אֲקָרִי מֶלֶךְ עַצְמוֹ דְרוֹחָא
עַלְאָה תָאִיבָה דִילִיה
לְמַשְׂרִי בְּנֹוִיה עַצְמוֹ דְהָהָוָא
דְסְתִיר לְעַילָא. וּבְגַיְן בָה,
מְאָן דָאָמִי בְקָשָׁוט, הוּא
מְקִים לְהָהָוָא אַתָר, וּבְדָ
כָאֵי הָאֵי אַתָר מְקִים,
מְקִים כָל עַלְמָא. נְדָר שְׁרִיאָ
עַל בָּלָא, עַל מַצּוֹה, וְעַל

רִשְׁוֹתָא דְלָאו הַכִּי בְשְׁבֻועָה, וְהַכִּי אֲוֹקְמוֹה חֶבְרִיאָ. (ע"ב רעיה
מהימנה) (פקודא י"ג לאתעטקה בפריה ורבייה וכוי עד בכל טרין. ומשם תלך ויקרא מ"ג

ע"ב וביום השmini)

רְעֵיאָה מְהִימָנָא
פְקוּדָא כ"ד, לְמַהְיוֹ דְבִיר
יּוֹם הַשְׁבָת, בְּמַה
דָאָת אָמֵר זָכוֹר אֶת יוֹם
הַשְׁבָת לְקַדְשָׁו. רֹזָא דְשָׁבָת,
הָא אֲוֹקְמוֹה בְּכָל אַינְנוּ

עַד הַזְמִינָן (נ"א דְרַמְיָה) קְוִידָשָׁא
בְרִיךְ הָוָא, לְחַד מְמַנְגָא,
יְעַזְרִיאָל, דִי מְמַנְגָא עַל
שְׁבֻעָין מְפַתְּחָן, בְּרוֹזָא דְשֶׁמָא
קְדִישָׁא, וְעַל לְגַבִּיה
דְהָהָוָא צְרוֹרָא, וְחַקִּיק בְּיִה
אַתְּוֹן בְמַלְקָדְמִין, וּבְדִין
אֲתָקִים עַלְמָא, וְאַהֲדָרוֹ
מִין לְדוֹכְתִּיהָו. (נ"א דְרַחְוָא
צְרוֹרָא וּרְגִישׁ לְחוֹ לְאַתְּוֹן דְשֶׁמָא קְדִישָׁא
וְחַקִּיק לְחוֹ בְמַלְקָדְמִין וְאַהֲדָרוֹ מִין לְדוֹכְתִּיהָו
וּבְדִין אֲתָקִים עַלְמָא) וְעַל דָא כְּתִיב
לֹא תִשְׁא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהִיךְ
לְשֹׁוֹא.

(דף צ"ב ע"א) (שמות כ) זָכוֹר אֶת יוֹם
הַשְׁבָת לְקַדְשׁו
דָא אֵיהָ רֹזָא דְבִרִית
קְדִישָׁא. וּבְגַיְן דְבָהָא' בְּרִית
קִיְמִין כָל מִקּוּרִין דְשִׁיעִיפִי

דָוְכַתִי, יוֹמָא דָוְכַרְנָא
הַנִּיְחָא דַעֲלֵמָא וְאַיְהוּ כַלְלָא
הַאֲוֹרִיִתָא. וּמְאָן דַגְטִיר
שֶׁבֶת, בָּאִילוּ נְטִיר אֲוֹרִיִתָא
כַלָא. וְהָא אַתְמָר, דָוְכַרְנָא
דְשֶׁבֶת, לְקַדְשָׁא לֵיהּ בְּכָל
וַיְגִי קְדוּשִׁין. מְאָן דָאַדְבָּר
לִמְלָבָא, אַצְטְרִיךְ לְבָרְכָא
לֵיהּ, מְאָן דָאַדְבָּר שֶׁבֶת,

צְרִיךְ לְקַדְשָׁא לֵיהּ וְהָא אַתְמָר.

וּבָור לְדִכְבּוֹר אַיְהוּ. שְׁמֹר אַיְהוּ לְנוֹקְבָא. (וזא בלא פרקי) יּוֹם שֶׁבֶת,
רוֹא דָכֶל מִהִמְנוֹתָא, דְתַלְיאָ מִרְיִשָּׁא עַלְאָה, עַד סֻפָּא דָכֶל
דְרִגִין, שֶׁבֶת אַיְהוּ כַלָא.
תַלְתָה דְרִגִין אַיְנוֹן, וּבְלָדוֹ אַקְרָוֹן שֶׁבֶת. שֶׁבֶת עַלְאָה. שֶׁבֶת דִיוֹמָא.
שֶׁבֶת דִילִילִיא.

השלמה מההשומות (סימן ח)

בָּרוֹא דְשֻׁמָר דְבָור לִילָה. דָהָא הִיא תּוֹרַת הָא, תּוֹרַה שְׁבָעַל פֶה.
מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרַה מִסְנִי וּמִסְרָה לִיהוּשָׁע וְנוּ וְהָא אַתְעַרוּ
עַל תּוֹרַה שְׁבָעַל פֶה, דָאִילוּ תּוֹרַה שְׁבָכְתָב הָא בְּתִיב (דברים ל"א)
וַיַּצְוֵל מֹשֶׁה אֶת הַלְוִיִּים נְשָׂאי אַרְזָן בְּרִית יְיָ לְאמֹר לְקַח אֶת סִפְר
הַתּוֹרַה הַזֹּה, וְדָא לְלִיוֹאִי אַתְתֵּז לְהָא. לְהָא דְאַחֵיד בְשִׁמְשָׁא.
וּמְלָבָא דְאַתְיִיא מִגִּיה, מֹשֶׁה. נְהִיר לוֹן לִישְׁרָאֵל אַרְבָּעַין שְׁנִינָא
שְׁמַשָּׁא בְיוֹמָא, וְתּוֹרַת הָא דָא מַעֲלִי דְשְׁבָתָא בָּרוֹא חֶדָא וּכְוּן. עד

(כאן מההשומות)

גּוֹפָא, וְאַיְהוּ כַלָל כַלָא.
כְגּוֹנָא, דָא שְׁבָת אַיְהוּ
כַלָא דְאֲוֹרִיִתָא, וּכְלַ רְזִין
דְאֲוֹרִיִתָא בֵיהּ תַלְיִין,
וְקִיּוֹמָא דְשֶׁבֶת, בְקִיּוֹמָא
דָכֶל אֲוֹרִיִתָא, מְאָן דַגְטִיר
שֶׁבֶת, בָּאִילוּ נְטִיר אֲוֹרִיִתָא
כַלָא.

השלמה מההשומות (סימן ח)

בָּרוֹא דְשֻׁמָר דְבָור לִילָה. דָהָא הִיא תּוֹרַת הָא, תּוֹרַה שְׁבָעַל פֶה.
מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרַה מִסְנִי וּמִסְרָה לִיהוּשָׁע וְנוּ וְהָא אַתְעַרוּ
עַל תּוֹרַה שְׁבָעַל פֶה, דָאִילוּ תּוֹרַה שְׁבָכְתָב הָא בְּתִיב (דברים ל"א)
וַיַּצְוֵל מֹשֶׁה אֶת הַלְוִיִּים נְשָׂאי אַרְזָן בְּרִית יְיָ לְאמֹר לְקַח אֶת סִפְר
הַתּוֹרַה הַזֹּה, וְדָא לְלִיוֹאִי אַתְתֵּז לְהָא. לְהָא דְאַחֵיד בְשִׁמְשָׁא.
וּמְלָבָא דְאַתְיִיא מִגִּיה, מֹשֶׁה. נְהִיר לוֹן לִישְׁרָאֵל אַרְבָּעַין שְׁנִינָא
שְׁמַשָּׁא בְיוֹמָא, וְתּוֹרַת הָא דָא מַעֲלִי דְשְׁבָתָא בָּרוֹא חֶדָא וּכְוּן. עד

ובכלחו חֶר וְאַקְרֵי כֹּלֶא שֶׁבֶת. ובכל חֶר, בֶּר אִיהוּ שְׁלֵטָא, גַּטְיֵל לְחֶבְרוֹן, וַיְמִין לוֹן בְּהַדִּיחָה, בְּהַהוּא שְׁוֹלְטָנוּ דִילִיה. ובכד האין אֲתִי לְעַלְמָא, בְּלָהוּ אֲתִיָּן וַיְמִינֵין בְּהַדִּיחָה.

בד אֲתִי לִילִיא, וַיְמִין בְּהַדִּיחָה לְשֶׁבֶת דִימָמָא, וַיְמִין לֵיהּ בְּהִיכְלִיהּ, וְאַתְּטִמְרָב בְּהַדִּיחָה. בַּיּוֹן דְהָאי אֲתִיא, שֶׁבֶת עַלְאָה אַתְּמִשְׁךְ עַלְיהּ, ובכלהו גַּגְיוֹן בְּהִיכְלָא דְלִילִיא וּבְגַגְיוֹן דָא סְעֻדְתָּא דְלִילִיא

חַמּוֹר מִבִּימָמָא (ס"א בְּדִיבְּרִמָּמָא)

בד אֲתִי יִמְמָא, וַיְמִין בְּהַדִּיחָה לְתַרְיִין אַלְיַין אַחֲרֵנֵין, דְרָגָא עַלְאָה וְדָרָגָא תַּפְתָּאָה, דָא דְאַנְהִיר לֵיהּ, וְדָא דְאַתְּנִהִיר מְנִיהּ. ובכלה פְחַדָא אַקְרֵי שֶׁבֶת, וְשְׁלֵטִין בְּיוֹמָא דְשֶׁבֶת. וְאַלְיַין תַּלְתָּה דְרָגֵין, אַיְנוֹ כֹּלֶא וְרוֹא דָכְל אָוּרִיִּתָּא, תֹּרֶה שְׁבָכְתָּב, נְבִיאִים וּכְתוּבִים. מָאן דְגַטִּיר שֶׁבֶת, גַטִּיר אָוּרִיִּתָּא כֹּלֶא.

תַרְיִין מְרַגְּלָן אַיְנוֹן, וְחֶד סִכְתָּא בְּהַדִּיחָה, בְּגַנוּיִיהּ, דְקָאִים בֵּין האַי וּבֵין הַאי. מְרַגְּלָא עַלְאָה לֵית בֵּיהּ גַּוּן, לֵית בֵּיהּ חַיוּן בְּאַתְּגָלִילִיא.

הַאי מְרַגְּלָא, בֶּר שְׁאָרִי לְאַתְּגָלִילִיא, נְהָרֵין, ז' אַתְּוֹן גַּלְיְבִין, בְּלַטִין וּנְצִצִין וּבְקָעִין בְּקִיעִין וּקְסְטִירִין, וּנְהָרֵין בֶּל חֶר וְחֶד. וְאַיְנוֹ ז' אַתְּוֹן, אַיְנוֹ תַרְיִין שְׁמָהּ מְחַקְקִין בְּהַהוּא מְרַגְּלָא. וּבְיוֹמָא דְשֶׁבֶת, נְצִצִין וּנְהָרֵין, וּפְתַחִין פְּתַחִין, וּנְפָקִין וּשְׁלֵטִין. וְאַיְנוֹ אֲהִיָה יְהּוָה, מְתַנְצִצִי אַתְּוֹן, וּבְגַצִּצִוּ דְלָהּוֹן, עַלְיַין דָא בְּדָא, וּנְהָרֵין דָא בְּדָא.

ובכד עַלְיַין דָא בְּדָא, נְהָרֵין דָא מְגַוּ דָא, בְּתַרְיִין גַּוּגִין. חֶד גַּוּן חַוּר, וְחֶד גַּוּן סּוּמָק. וּמְאַיְנוֹ תַרְיִין גַּוּגִין, אַתְּעַבְידִוּ תַרְיִין שְׁמָהּ אַחֲרֵנֵין, עד דְסְלִיקִין אַתְּוֹן לְשֶׁבֶע שְׁמָהּ.

א' נְפִיק וְנֶצֶץ, וְעַל בָּאת ו', וְנֶהֱרֵין תְּרוֹוִיָּהוּ, בְּתַרְיוּ גּוֹנוֹגִין,
וְאַינְנוּ תַּרְיוּ שְׁמַהַן, חֲדָא אֲקָרֵי יְדוֹ"ד, וְחֲדָא אֲקָרֵי אַיִל, וְנֶהֱרֵין
בְּחַדָּא. ה' נְפִיק וְנֶצֶץ, וְעַל בָּאת ה', וְנֶהֱרֵין תְּרוֹוִיָּהוּ, בְּתַרְיוּ
גּוֹנוֹגִין, וְאַינְנוּ תַּרְיוּ שְׁמַהַן, חֲדָא אֲקָרֵי יְדוֹד רֹאָא דָאָלָהִים. וְחֲדָא
אֲקָרֵי אָלָהִים. וְנֶהֱרֵין בְּחַדָּא. י' עַל בִּי, וְנֶהֱרֵין וְנֶצֶץ כְּחַדָּא,
וְעַל לוֹ דָא בְּדָא, וְנֶהֱרֵין תְּרוֹוִיָּהוּ, גְּלִיפִין מְחַקְקוֹן בְּחַדָּא, וְאַינְנוּ
וְקָפֵן רִישָׁא, נֶהֱרֵין מְנֶצֶץ עַנְפִין סְלִקִין מְהָאי סְטָרָא, וְמְהָאי
סְטָרָא, וְאַינְנוּ חֲדָא סְרִי עַנְפִין.

וְאַלְין תַּרְיוּ אַתְּנוּ דְגַהְרָן, מְתַחְבָּקָן דָא בְּדָא, אַינְנוּ יְדוֹ"ד יְדוֹ"ד
מְצָפֵץ מְצָפֵץ, בְּרוֹא דְתַלִּיסָר מְכִילָן דְרַחְמִי. וְאַלְין תַּרְיוּ
אַתְּנוּ, כְּדָעַלְינוּ דָא בְּדָא, וּכְדָמְתַחְבָּקָן דָא בְּדָא, וּכְדָמְתַחְבָּקָן דָא
בְּדָא) וְקָפֵן רִישָׁא, נֶהֱרֵן וְמְנֶצֶץ עַל כָּלָא, בְּאַינְנוּ חֲדָא סְרִי עַנְפִין,
דְּנֶפְקִין בְּכָל (דף צ"ב ע"ב) סְטָרָא.

ה' דְאַשְׁתָּאָר, אֵיהִי סְלִקָא בְשָׁמָא חָדָא, לְאַתְּחַבְּרָא בְהַדִּיָּהוּ,
וְאֵיהִי אָדָנִי. וּכְלָא אַלְינוּ שְׁמַהַן, בְּלִיטָן וְנֶצֶץ וְנֶפְקִי וְשְׁלַטִּי
בְּהָאִי יוֹמָא. בִּיּוֹן דְאַלְינוּ שְׁלַטִּי, נְפָק הַהְוָא מְרֻגְלָא עַלְאָה, בְּלִיטָא
מְנֶצֶץ. וּמְנוֹ גְּנִיצָהוּ דִילָתָה, לֹא אַתְּחַזְזֵי בָהּ גּוֹן.

כְּדָעַלְינוּ, בְּטַש בְּאַלְינוּ שְׁמַהַן, חֲדָא שָׁמָא מְנִיחָדו אָדָנִי, דְאַיְדוּ
שְׁבִיעָה, מְתַעַּטָּרָא וְעַל בְּמְרֻגְלָא תִּתְאָה, וְאַתְּיִשְׁבּ שָׁמָא
אַחֲרָא תְּחֻותִיתָה, וְאַיְדוּ יְהָה. וְאַסְתָּהָר הַהְוָא מְרֻגְלָא עַלְאָה בִּיהָ,
וּמְתַעַּטָּרָא הַהְוָא גְּנִיצָהוּ דְנֶצֶץ, בְּהָאִי שְׁמָא.

לְבַהֵר דְכִנִיש (נ"א דְבַטְשׁ) בְהַגִּי שְׁמַהַן, נֶפְקִין מִינִיחָהו שְׁבָעִים עַנְפִין
לְכָל סְטָרָא, וּמְתַחְבָּרָן בְּלָהָו בְּחַדָּא, וְאַתְּעַבֵּיד רְתִיכָא
וּבְרָסִיא חַדָּא, לְהַהְוָא מְרֻגְלָא עַלְאָה, וְשְׁלַטָּא בְעַטְרוֹי, מְלָכָא
בְּבָרָסִיא, בִּיּוֹמָא דָא, וְחֲדָי כָּלָא. בִּיּוֹן דְחַכִּי כָּלָא, יְתִיב מְלָכָא
עַל בְּרָסִיא, וּסְלִיק בְשָׁבָעִין עַנְפִין בְּרָסִיא, בְּדַקְאָמָרָן.

וְאַיִלּוֹן תְּרֵין (תרומה קל"ב ע"א) אֶתְתוֹן, סָלְקִין וְנַחֲתִין, וְנַהֲרִין וּמִתְעַטְּרִין אֶתְתוֹן כ"ב, (ס"א בכ"ב אֶתְתוֹן בְּלֹא דָאוּרִיתָה). בְּטַשִּׁי בְּתְרֵין (קל"ב ע"א) אֶתְתוֹן קָדְמָאי, וְסָלְקִין לְחֶדֶר, בְּשִׁית שְׁבָטִין, וְלֹחֶד בְּשִׁית שְׁבָטִין אַחֲרָגִין. וְאַלְיִן אַיִלּוֹן י"ב שְׁבָטִין דִּי שְׂרָאֵל עַלְאָה.

תו, אַלְיִן תְּרֵין אֶתְתוֹן, (כ"א קָדְמָאי סָלְקִין) סָלְקִין וְנַחֲתִין, וּבְטַשִּׁי בְּתְרֵין אֶתְתוֹן, דִּסּוֹפָא דְּכ"ב אֶתְתוֹן. וְסָלְקִין, חֶד בְּחִמְשָׁה דִּרְגִּין, וְחֶד בְּחִמְשָׁה דִּרְגִּין. וְאַלְיִן עַשֶּׂר אַמִּירִין (ס"א לְשְׁכָלָלָא) לְאַכְלָלָא לְכ"ב אֶתְתוֹן, י"ב שְׁבָטִין בְּתְרֵין אֶתְתוֹן, (ס"א קָדְמָאי) בְּלֹא דָאוּרִיתָה וּעַשֶּׂר אַמִּירִין דִּתְרֵין אֶתְתוֹן דִּסּוֹפָא, הָא כ"ב אֶתְתוֹן, דִּסּוֹפָא דָאוּרִיתָה. וְרוֹזָא דָא, יְרִית מְרֻגְלָא עַלְאָה, בְּהַהוָּא בְּרִסְיָא דַע"ב, וְנַהֲרִין כ"ב אֶתְתוֹן.

מְרֻגְלָא תְּתָא, בְּשַׁעַתָּא דִּי תִּיבְמְרֻגְלָא עַלְאָה בְּהַהוָּא בְּרִסְיָא דַע"ב, וְנַהֲרִין כ"ב אֶתְתוֹן. בְּדַיִן הַהוָּא מְרֻגְלָא תְּתָא דְּהֹוָא בְּחַשּׁוֹבָא, מְסַפְּכֵל בְּהַהוָּא נְהִירָא, בְּחִילָא דְּתוּקָפָא דְּאַיִלּוֹן אֶתְתוֹן, דְּאַתְּרִישִׁים בְּהֹוָן, דְּאַקְרָיוָן אַדְנִי, וּבְדַיִן אַתְּנָהֵיר וְסָלִיק הַהוָּא נְהֹרָא, וְנַטְיל בֶּל אַיִלּוֹן כ"ב אֶתְתוֹן עַלְאָין, וְשָׁאֵב לוֹן הַהוָּא מְרֻגְלָא בְּנוּיה, וְנָהֵיר נְהִירָא נְצִיצִין לְע"ב עִיבָּר.

כִּיּוֹן דְּהָאֵי מְרֻגְלָא, נְצִיצִין וְשָׁאֵב לְאַיִלּוֹן אֶתְתוֹן בְּהַדָּתָה, בְּדַיִן מְרֻגְלָא עַלְאָה אַתְּמַשֵּׁךְ בְּהַרְיִיחָן, וְאַתְּבָק מְרֻגְלָא בְּמְרֻגְלָא, וְהָוִי כְּלָא חֶד. וְדָא אִיהוָ רֹזָא חֶדָא דְּתוֹשְׁבָחָתָא, וְהָא אָזְקִימְנָא.

אֶתְתוֹן, כֶּד נְצִיצִין מְהָאֵי סְטוֹרָא, וּמְהָאֵי סְטוֹרָא, דָא אִיהוָ סִיכְתָּא דַי בְּנוּוּיְהָ, בֵּין מְרֻגְלָא לְמְרֻגְלָא, בְּדַיִן אַתְּעַבְּדוּ רֹזָא דְּשָׁמָא קְדִישָׁא דְּמַ"ב אֶתְתוֹן. בְּכָלָא רֹזָא דְּשָׁמָא קְדִישָׁא דַע"ב

אֲתֹונֵן, דָּרְתִּיכָּא עַלְּאָה, וְכֹלָא, הָאֵי וְהָאֵי, אַתְּקָרֵי שְׁבָתָה, וְדָא
אֵיכָהוּ רְזָא דְּשְׁבָתָה. (ע"ב רועיא מהימנא).

זָכָר רְזָא דְּכֻבָּרָא אֵיכָהוּ, רְזָא דְּכֻבָּרָא דְּנַקְיִיטָה כָּל שִׁיְּפִי
דְּעַלְמָא עַלְּאָה. אַתְּ יוֹם הַשְּׁבָתָה, לְאַסְגָּאָה מַעַלִי
שְׁבָתָה, דְּאֵיכָהוּ לִילָּה, וְדָא אֵיכָהוּ אַתְּ. לְקַדְשׂוּ, דְּאַצְטָרִיךְ
קְדוֹשָׁה מְגַוּ עַמְּאָ קְדִישָׁא, וְלֹא תַעֲטֵרָא בְּהוּ פְּדָקָא חִזִּי.
זָכָר, אַתְּרָא דְּלִילָּתָה שְׁבָחָה, וְלֹא קִיְּמָא בֵּיהֶ שְׁבָחָה
דְּהָא לִילָּתָה שְׁבָחָה (בראשית קצ"ג ע"ב) בְּאַתְּרָא דְּבָרִית
עַלְּאָה, וְכֹל שְׁבָנָן לְעַילָּא. וְלִתְתָּא, אַתְּתָּ שְׁבָחָה, אַתְּרָא
דְּאַצְטָרִיךְ לְאַדְפָּרָא, וְעַל דָּא פְּתִיבָה, (תהלים קט) יִזְכֵּר עַזָּן
אֲבוֹתָיו וְגַוּ. וְאַתְּתָּמְפַנְּן מִמְּנָן, דְּאַדְפָּרָן זְכִיָּין דְּבָרָנְשָׁן
וְחוֹבוֹי.

וְלִילָּתָה שְׁבָחָה קָמִי בְּרִסְיָא קְדִישָׁא, מַה דְּאֵיכָהוּ קָמִיהָ.
וּמְאָן אֵיכָהוּ קָמִיהָ. זָכָר. וְכֹל שְׁבָנָן לְעַילָּא. בְּגִינַּן
דְּכֹלָא רְזָא דְּכֻבָּרָא אֵיכָהוּ, וְתִמְנָן אַתְּגָלִיף רְזָא דְּשָׁמָא
קְדִישָׁא יַדְ"זָ. וְלִתְתָּא, אַצְטָרִיךְ לְאַתְּקַדְשָׁא, וּבְמַה
אַתְּקַדְשָׁ. בְּזָכָר, דְּהָא מְגִיהָ גַּטְיַל כָּל קְדוֹשָׁן וְכֹל בְּרָכָן.
וְדָא, כַּד מַתְּעַטְּרִי מַעַלִי שְׁבָתָה, עַל עַמְּאָ קְדִישָׁא בְּדָקָא
יָאָות, בָּצְלוֹתִין וּבְבָעוֹתִין, וּבְסְדוֹרָא דְּחַדּוֹתָה.

וְאֵי תִּימָא, זָכָר, לֹא אַצְטָרִיךְ לְאַתְּקַדְשָׁא, דְּהָא מְגִיהָ
בְּפִקְיַן כָּל קְדוֹשִׁין דְּעַלְמָא. לֹאֹ הַכִּי. דְּהָא דָא
אַצְטָרִיךְ לְאַתְּקַדְשָׁא בִּימָא, וְדָא אַצְטָרִיךְ לְאַתְּקַדְשָׁא

בְּלִילִיא, וְכֹל קָדוֹשִׁין בְּטַלֵּין לוֹן יִשְׂרָאֵל לְבַתָּר,
וְאַתְקָדְשׁוּ בְקָדוֹשִׁי דָקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

רעה מהימנה

כִּבְדֵּ אֶת אֲבִיךְ וְאֶת אַמְּךָ.
כִּבְדֵּהוּ בְּבָסּוֹת נְקִיָּה,
דְּהַיָּנוּ בְּנֵפִי מִצְוֹה, (משל ג')
כִּבְדֵּ אֶת הַיְמָנוֹן, דָא
תוֹרָה וְמִצְוֹת. הַדָּא הוּא
דְּבָתִיב, (משל ג') אָוֹרֵךְ יָמִים
בִּימִינָה בְּשַׁמְאַלָה וְנוּ. דַעַנִי
לְאוֹ אִיהוּ בֶּרֶנֶשׂ, אֶלָּא מִן
הַתּוֹרָה וְמִן הַמִּצְוֹת, אֲשֶׁר מִזְדָּע, דְּבַתָּר דָאָקְמוּה מָאֵרִי מִתְנִיתֵין
אֵין עֲנֵי אֶלָּא מִן הַתּוֹרָה וְמִן הַמִּצְוֹת, דְּעַתְרָא דָבָר נִשׁ אָוֹרִיָּתָא
וְמִצְוֹת.

וּבְגִין דָא, כִּבְדֵּ אֶת יְיָ מְהוֹן, וְלֹא תִשְׁתַּדֵּל בְּאָוֹרִיָּתָא, כִּי
לְהַתְגִּיד לְבָה. בָּמָה דָאָקְמוּה חֶבְרִיא, וְאֶל תִּعְשֶׂם עַטְרָה
לְהַתְגִּיד לְבָהֶם, וְלֹא תֹאמֶר אֲקָרָא בְּעַבּוּר שִׁיקָרָא נִיְרִי רַבִּי, אֶלָּא
(תהלים ח) גָּדְלוּ לְיְיָ אָתִי. כִּבְדֵּ אֶת יְיָ מְהוֹן, כִּבְנֵן דָאִיהוּ חַיִב
בְּיִקְרָא דָאָבוֹי וְאָמִיהָ.

בְּגִין דָאִיהוּ מִשּׁוֹתֶף מִתְרִין טְפִין, דְמִנְהָן נֹצֵר בֶּרֶנֶשׂ. מִטְפָּה
דָאָבוֹת, חֻוּרוֹ דְעַיְינִין, וְגַרְמִין וְאָבָרִין. וּמִטְפָּה דָאָמִיהָ,
שְׁחוֹר דִי בְּעַיְינִין, וְשַׁעֲרָא וְמִשְׁכָא וּבְשָׁרָא. וּרְבִיאוֹ לִיה
בְּאָוֹרִיָּתָא, וּעוֹבְדִין טְבִין.
דָבָר נִשׁ חַיִב לְלִפְנֵי בְנֵו תּוֹרָה, דְבָתִיב, (דברים ו) וְשַׁגְנַתָּם לְבַנִּיהָ.

(דף צ"ג ע"א) (שמות כ) כִּבְדֵּ אֶת
אֲבִיךְ וְאֶת
אַמְּךָ, בְּכָל זִינִי יִקְרָא, לְמַחְדֵּי
לוֹן בְּעַוְבָּדִי דְכְשָׁרָאָן, פְּמָה
דָאָתָם אָמֶר (משל בג) גִּיל יִגְּלֵל
אֲבִי צְדִיק, וְדָא אִיהוּ יִקְרָא
דָאָבוֹי וְדָאָמִיהָ.

וּבְגִין דָא, כִּבְדֵּ אֶת יְיָ מְהוֹן, וְלֹא תִשְׁתַּדֵּל בְּאָוֹרִיָּתָא, כִּי
לְהַתְגִּיד לְבָה. בָּמָה דָאָקְמוּה חֶבְרִיא, וְאֶל תִּعְשֶׂם עַטְרָה
לְהַתְגִּיד לְבָהֶם, וְלֹא תֹאמֶר אֲקָרָא בְּעַבּוּר שִׁיקָרָא נִיְרִי רַבִּי, אֶלָּא
(תהלים ח) גָּדְלוּ לְיְיָ אָתִי. כִּבְדֵּ אֶת יְיָ מְהוֹן, כִּבְנֵן דָאִיהוּ חַיִב
בְּיִקְרָא דָאָבוֹי וְאָמִיהָ.

בְּגִין דָאִיהוּ מִשּׁוֹתֶף מִתְרִין טְפִין, דְמִנְהָן נֹצֵר בֶּרֶנֶשׂ. מִטְפָּה
דָאָבוֹת, חֻוּרוֹ דְעַיְינִין, וְגַרְמִין וְאָבָרִין. וּמִטְפָּה דָאָמִיהָ,
שְׁחוֹר דִי בְּעַיְינִין, וְשַׁעֲרָא וְמִשְׁכָא וּבְשָׁרָא. וּרְבִיאוֹ לִיה
בְּאָוֹרִיָּתָא, וּעוֹבְדִין טְבִין.
דָבָר נִשׁ חַיִב לְלִפְנֵי בְנֵו תּוֹרָה, דְבָתִיב, (דברים ו) וְשַׁגְנַתָּם לְבַנִּיהָ.

וְאֵי לֹא אָזְלִיף לִיהְ אֲזִירִיתָא וּפְקוּדִין, בָּאִילוּ עֲבִידָה לִיהְ פֶּסֶל,
וּבְגִין דָא לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל. וּתְהִיר לְהִיּוֹת בֵן סֻרָר וּמוֹרָה,
וּמִבָּזָה אָבּוּ וּאֱמִיה, וּגְזִילָה פְמָה בְרָכָא. דְהֹא יָאֵל וְאֵי הָעָם
הָאָרֶץ, חָשֵיד אֵינוֹ עַל כֵלָא, וְאִפְילוּ עַל שְׁפִיכוֹת דָמִים, וְגִילּוּי
עֲרִיות, וְעַבּוֹדָה זָרָה. דְמָאֵן דְאֵינוֹ עַם הָאָרֶץ. וְאַזְוֵיל לְאַתָר דָלָא
אַשְׁתָמֹדָעָן לִיהְ, וְלֹא יְדַע לְבָרְכָא, חָשְׁדֵינָן לִיהְ דְאֵינוֹ עַובְדִי
עַבּוֹדָה זָרָה. (ע"ב רְעוּיאָה מְהִימָנָה).

כְבָד אַת אֲבֵיךְ כִּמָה דָאת אָמֵר כְבָד אַת יְיָ מְהוֹגָה.
מְהוֹגָה: מִמְמוֹגָה. מְהוֹגָה: מִחְבָּה. בְּחִדּוֹה דְגִונָנָא,
לְמִחְדֵי לְבָא, דָהָא דָחִדּוֹה דְלְבָא, פְגִוָנָא דָא נְגִונָנָא
דְכָל עַלְמָא. עַובְדִין דְכִשְׁרָאָן דְהָהוֹא בְרָא, חִדֵי לְבָא
דְאָבוֹה וּדְאֱמִיה. מְהוֹגָה, מִמְמוֹגָה לְכָל מָה דְאַצְטְרִיכָנוּ.
פְגִוָנָא דְבָר נְשָׁא אַזְקִיר לְקַוְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הַכִּי
אַצְטְרִיךְ לְאָבָא וּלְאָמָא, בְגִין דְשׁוֹתְפָוֹתָא חֲדָא
אִית לֹזֶן בְקַוְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַלְיָה. וּכִמָה דְאַצְטְרִיךְ
לְמִדְחָל לְקַוְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הַכִּי אַצְטְרִיךְ לְמִדְחָל לְאָבוֹה
וּלְאֱמִיה, וּלְאַזְקִיר לֹזֶן בְחֲדָא, בְכָל זִיגִי יִקָר.

לְמַעַן יָאַרְיכָוּ יִמְיָה, בְגִין דְאִית יוֹמִין לְעִילָא, דְתַלְיִין
בְהָיו חִיִּי בָר נְשָׁא בְהָאֵי עַלְמָא. וְאַזְקִימָנָא עַל אַיִלָנָן
יוֹמִין דְבָר נְשָׁא בְהָהוּא עַלְמָא לְעִילָא, וּבְלֹהוּ קִיְימָנָן קְמִי
קַוְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּבְהוּ אַשְׁתָמֹדָעָן חִיִּי דְבָר נְשָׁא.
עַל הָאָדָמָה אָשָׁר יְיָ אֱלֹהִיךְ נָטוּן לְהָ. אַבְטָחוֹתָא